

Sprawozdanie z pracy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr. Michała Marczała w Tarnobrzegu za 2023 rok

W 2023 roku, zgodnie z Planem pracy, najważniejsze cele i zadania realizowane przez pracowników Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnobrzegu obejmowały gromadzenie i opracowanie zbiorów, udostępnianie zbiorów użytkownikom, popularyzowanie czytelnictwa poprzez organizowanie różnorodnych form pracy upowszechnieniowej i współpracę z innymi instytucjami, stowarzyszeniami i organizacjami, zwłaszcza miejskimi, jak również prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej. Działania skupione były na ciągłym umacnianiu pozycji Biblioteki jako instytucji kultury potrzebnej i bliskiej mieszkańcom Tarnobrzega, w której można przyjemnie i pożytecznie spędzić czas i skorzystać z jej oferty.

W okresie sprawozdawczym czyniono starania o pozyskanie środków zewnętrznych, w tym z pozytywnym skutkiem wnioskowano o dwie dotacje MKiDN na zakup księgozbioru oraz o dotację na realizację projektu edukacyjnego „Wiem - pamiętam – szanuję”.

Ponadto zawniosowano o ujęcie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Strategii Rozwoju Miasta Tarnobrzega na lata 2022-2030 oraz o włączenie Biblioteki w system jej rozpoznawalności na terenie gminy poprzez rozmieszczenie w przestrzeni miejskiej tabliczek kierujących do Biblioteki Głównej.

Wdrożono nową usługę - wypożyczanie na zewnątrz księgozbioru Czytelni Głównej oraz zintensyfikowano działalność promującą czytelnictwo.

Wykonywano również wiele innych prac związanych z funkcjonowaniem biblioteki: administracyjno-biurowych, kadrowych, socjalnych, finansowo-księgowych, w tym zadania ponadplanowe, wynikające m.in. z nowych uregulowań prawnych.

I. Sieć bibliotek.

W okresie sprawozdawczym sieć bibliotek na terenie miasta nie uległa zmianie. Funkcjonowała Biblioteka Główna oraz 8 filii bibliotecznych zlokalizowanych w poszczególnych osiedlach:

- Filia nr 1 – osiedle Serbinów,
- Filia nr 2 – osiedla Siarkowiec,
- Filia nr 3 – osiedle Miechocin,
- Filia nr 4 – osiedle Mokrzychów,
- Filia nr 5 – osiedle Wielowieś,
- Filia nr 6 – osiedle Sobów,
- Filia nr 7 – osiedle Dzików,
- Filia nr 8 – osiedle Przywiśle.

II. Zbiory biblioteczne – stan, gromadzenie, opracowanie i porządkowanie

Na koniec 2023 roku księgozbiór MBP liczył 219 535 wol., w tym 1 902 wol. prasy oprowanej. Wartość księgozbioru zamknęła się kwotą 3 185 012,57 złotych. Zbiory specjalne liczyły ogółem 33 860 wol. o wartości 194 871,51 złotych.

Struktura księgozbioru przedstawia się następująco:

- literatura piękna dla dorosłych - 88 792 wol. – 40,4%,
- literatura piękna dla dzieci - 61 487 wol. – 28,0%,
- literatura popularnonaukowa - 67 354 wol. – 30,7%,
- czasopisma oprowane - 1 902 wol. – 0,9%.

Zbiory specjalne tworzą:

a) w Filii nr 1

- audiobooki - 5 077 jednostek inwentarzowych,
 - płyty muzyczne CD - 1 231 jedn.,
 - płyty gramofonowe - 5 201 jedn.,
 - filmy DVD - 290 jedn.,
 - filmy VHS - 172 jedn.,
 - przeźrocza - 715 jedn.,
 - druki towarzyszące - 171 jedn.,
 - książka dźwiękowa na kasetach magnetofonowych - 17 467 jedn.,
 - cyfrowa książka dźwiękowa w formacie Czytak - 3 525 jedn.,
 - gry elektroniczne - 4 jedn.,
- b) w Oddziale dla dzieci Biblioteki Głównej
- gry elektroniczne - 7 jedn.

W okresie sprawozdawczym przybyło ogółem 7 484 jednostek inwentarzowych zbiorów bibliotecznych na kwotę 186 665,17 złotych, w tym:

- | | | | | |
|-------------------------|---|-----------|---|----------------|
| 1) książki | - | 7056 wol. | - | 176 694,80 zł, |
| 2) audiobooki | - | 417 jedn. | - | 8 632,72 zł, |
| 3) zbiory elektroniczne | - | 11 jedn. | - | 1 337,65 zł. |

Nowości wydawnicze w okresie sprawozdawczym Biblioteka nabyła poprzez:

a) zakup z własnych środków 3 852 wol. na kwotę 101 258,55 zł:

- | | | | | |
|-------------------------|---|------------|---|---------------|
| 1) książki | - | 3 512 wol. | - | 93 058,10 zł, |
| 2) audiobooki | - | 329 jedn. | - | 6 862,80 zł, |
| 3) zbiory elektroniczne | - | 11 jedn. | - | 1 337,65 zł, |

b) zakup książek z dotacji MKiDN - 2 013 wol. - 53 305,00 zł,

c) zakup książek z dotacji celowej Miasta - 501 wol. - 11 000,00 zł,

/Miejskiej Komisji Rozwiązywania

Probleatów Alkoholowych - program

profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom/

d) zakup za środki z „cegiełek” - 118 wol. - 3 266,14 zł,

w tym 117 książek – 3 236,22 i 1 audiobook - 29,92 zł,

- e) z innych źródeł przybyło 1 000 wol. na kwotę 17 835,48 zł, w tym:
- | | | | | |
|-----------------|---|----------|---|---------------|
| 1) dary ogółem: | - | 981 wol. | - | 17 348,50 zł, |
| w tym: | | | | |
| książki | - | 894 wol. | - | 15 608,50 zł, |
| audiobooki | - | 87 jedn. | - | 1 740,00 zł, |
| 2) ekwiwalenty | - | 19 wol. | - | 486,98 zł. |
| /książki/ | | | | |

Na zakup zdalnego dostępu do książek elektronicznych w serwisie LEGIMI wydano:

- a) ze środków własnych - 1 980,00 zł i zakupiono 132 kody miesięczne,
b) w ramach programu MKiDN - 2 880,00 zł i zakupiono 15 kodów rocznych.
/wkład własny/

W 2023 roku Biblioteka wzięła udział zarówno w I, jak i II naborze w konkursie MKiDN w ramach realizacji *Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025. Kierunek Interwencji 1.1 Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych* i pozyskała dwie dotacje na zakup książek:

- z I naboru: kwotę 37 100,00 zł, za którą zakupiono 1 410 książek,
- z II naboru: kwotę 16 205,00 zł, za którą zakupiono 603 książki.

przy łącznym wkładzie własnym 98 995,00 zł, za który zakupiono 3 374 książki, 328 audiobooków i 15 rocznych kodów dostępu do serwisu Legimi.

Średnia cena zakupionej książki wyniosła 26,50 zł i była wyższa o 2,30 zł w porównaniu do cen na koniec 2022 roku. Średnia cena audiobooka wyniosła 20,86 zł i była wyższa o 1,74 zł w porównaniu do 2022 roku.

Zakupione zbiory zostały sklasyfikowane, zinwentaryzowane, nadano im sygnatury, kody oraz przygotowano do udostępniania.

Struktura przybytków przedstawia się następująco:

- a) księgozbiór
- literatura piękna dla dorosłych - 4 228 wol.,
 - literatura piękna dla dzieci - 1 855 wol.,
 - literatura popularnonaukowa - 973 wol.,
- b) audiobooki
- literatura piękna dla dorosłych - 266 jedn.,
 - literatura piękna dla dzieci - 63 jedn.,
 - literatura popularnonaukowa - 88 jedn.

W okresie sprawozdawczym zaprenumerowano 37 tytułów (54 egz.) prasy bieżącej, w tym 5 tyt. prasy regionalnej i 6 tytułów fachowej. Wydatki na zakup prasy w 2023 roku wyniosły 20 329,58 złotych.

W 2023 roku prowadzono systematycznie selekcję książek zacytanych i zdezaktualizowanych oraz wyeksploatowanych zbiorów audiowizualnych. Ze zbiorów bibliotek, pod nadzorem Komisji ds. skonstrum i selekcji materiałów bibliotecznych wycofano łącznie 7 025 książek o wartości 41 838,27 zł oraz 582 jednostki zbiorów audiowizualnych o wartości 11 050,63 zł. Wszystkie wycofane zbiory, zgodnie z protokołami ubytków zostały

wykreślone z ksiąg inwentarzowych i usunięte z katalogów.

Struktura ubytkowanych książek przedstawia się następująco:

- | | | |
|------------------------------------|---|-------------|
| a) literatura piękna dla dorosłych | - | 2 460 wol., |
| b) literatura piękna dla dzieci | - | 2 839 wol., |
| c) literatura popularnonaukowa | - | 1 726 wol. |

Na bieżąco porządkowano księgozbiory wszystkich agend i filii. Lekko zniszczone książki konserwowano we własnym zakresie. Podklejono i utwardzono 2 932 wol., oprawiono w folię 14 788 woluminów.

W ciągu roku Biblioteka na bieżąco, poprzez system MAK+ oraz telefonicznie, monitowała w sprawie przeterminowanych zwrotów książek. 31 upomnień wysłano pocztą. Za przetrzymane zbiory w okresie sprawozdawczym wpłynęło do kasy Biblioteki 14 617,57 zł.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami ewidencji materiałów bibliotecznych, określonych w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 r. (Dz. U. Nr 205, poz. 1283), w okresie sprawozdawczym przeprowadzono inwentaryzację księgozbioru:

- okresową: w Wypożyczalni dla dorosłych Biblioteki Głównej,
- zdawczo-odbiorczą: w Filii nr 6, w Filii nr 8 oraz w Filii nr 1 /Oddział muzyczno-fonograficzny oraz Czytelnia/.

III. Udostępnianie zbiorów

1. Czytelnicy

W 2023 roku w agendach i filiach bibliotecznych zarejestrowano 9 329 użytkowników, w tym 8 828 czytelników aktywnie wypożyczających. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku odnotowano wzrost o 365 użytkowników i o 265 czytelników aktywnie wypożyczających.

Struktura użytkowników wg wieku ukształtowała się następująco:

- | | | | |
|---------------|---|-------|---------|
| a) do lat 5 | - | 413 | 4,43%, |
| b) 6-12 | - | 1 652 | 17,71%, |
| c) 13-15 | - | 538 | 5,77%, |
| d) 16-19 | - | 582 | 6,24%, |
| e) 20-24 | - | 340 | 3,64%, |
| f) 25-44 | - | 2 143 | 22,97%, |
| g) 45-60 | - | 1 918 | 20,56%, |
| h) powyżej 60 | - | 1 743 | 18,68%. |

Struktura użytkowników wg zajęcia:

- | | | | |
|---------------|---|-------|--------|
| a) Uczący się | - | 2 752 | 29,5%, |
| b) Pracujący | - | 3 569 | 38,3%, |
| c) Pozostali | - | 3 008 | 32,2%. |

Najlicniejszą grupę użytkowników w dalszym ciągu stanowią osoby w przedziale wiekowym 25-44 lat, mimo, że w tej grupie odnotowano spadek o 53 osoby. Kolejne

najliczniejsze grupy wiekowe to 45-60 lat i powyżej 60 lat. W tych grupach wiekowych odnotowano dalsze wzrosty zarejestrowanych użytkowników (+116,+160). W 2023 roku również w najmłodszej grupach do lat 5 oraz 6-12 lat wzrosła liczba zarejestrowanych (+73, +151). W pozostałych grupach stan utrzymał się na tym samym poziomie lub odnotowano niewielki spadek.

Z analizy struktury czytelników pod względem zajęcia wynika, że na koniec 2023 roku najliczniejszą grupą użytkowników są osoby pracujące, stanowią 38,3% zarejestrowanych czytelników. Osoby uczące się 29,5% , natomiast pozostali 32,2% ogółu zarejestrowanych.

Zasięg czytelniczy ukształtował się na następującym poziomie:

- a) użytkownicy na 100 mieszkańców – 21,23 /w 2022 roku: 20,17/,
- b) czytelnicy aktywni na 100 mieszkańców – 20,09 /w 2022 roku: 19,27/.

Do obliczenia wskaźników przyjęto liczbę mieszkańców na koniec 2023 roku: 43 939 osób.

2. Odwiedziny w wypożyczalniach

W okresie sprawozdawczym odnotowano w wypożyczalniach 109 769 odwiedzin, o 2 896 więcej niż w roku ubiegłym. Wzrost odwiedzin przełożył się na wzrost wypożyczeń księgozbioru.

3. Wypożyczenia

W okresie sprawozdawczym wypożyczono 234 380 książek, o 4 657 wypożyczeń więcej niż w 2022 roku. Struktura wypożyczeń ukształtowała się następująco:

- a) literatura piękna dla dorosłych - 140 634 (60,0 %),
- b) literatura piękna dla dzieci - 69 939 (29,8 %),
- c) literatura popularnonaukowa - 23 807 (10,2 %).

Średnia wypożyczeń księgozbioru w 2023 roku ukształtowała się na poziomie:

- a) na 1 mieszkańca - 5,33 wol. /2022 r.: 5,17/,
- b) na 1 czytelnika aktywnie wypożyczającego - 26,55 wol. /2022 r.: 26,83/.

W Filii nr 1 odnotowano 9 314 wypożyczeń zbiorów specjalnych, w tym 8 472 audiobooków i 696 cyfrowych książek dźwiękowych w formacie Czytak.

4. Usługa Legimi

W okresie sprawozdawczym w ramach projektu „Legimi - konsorcjum podkarpackie przy WiMBP w Rzeszowie”, Biblioteka zakupiła dla czytelników 132 kody miesięczne

zapewniające w 2023 roku dostęp do komercyjnego serwisu Legimi. W 2023 roku czytelnicy Biblioteki w ramach tej usługi dokonali 3 055 wypożyczeń książek elektronicznych.

Czytelnicy korzystali również z zakupionych w listopadzie 2022 roku 10 kodów rocznych oraz rozpoczęli korzystanie z kolejnych 15 kodów rocznych zakupionych w listopadzie 2023 roku. W ramach kodów rocznych w okresie sprawozdawczym w serwisie Legimi odnotowano 4 634 wypożyczenia książek elektronicznych.

5. Wypożyczenia międzybiblioteczne

W 2023 roku Czytelnia Główna w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych zrealizowała 17 zamówień na 56 książek. Zbiory dla czytelników wypożyczono z bibliotek uczelnianych m.in.: Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Opolskiego, Biblioteki Instytutu PAN, Biblioteki Diecezjalnej w Sandomierzu. Ponadto ze zbiorów MBP w Tarnobrzegu korzystała Miejska Biblioteka Publiczna w Kaliszu, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Rzeszowie, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Połańcu.

6. Wrzutnia książek

Czytelnicy korzystali ze zwrotu książek poprzez „wrzutnię”, do której w okresie sprawozdawczym oddano 2 484 książki.

IV. Udostępnianie prezencyjne

W czytelniach udostępniono 8 037 wol. książek i prasy oprawnej (wzrost o 4 355 wol.) oraz 6 208 czasopism bieżących (mniej o 292 czasopisma). Odnotowano 1 326 udostępnień Internetu (wzrost o 396 udostępnień).

Struktura udostępnionego księgozbioru prezencyjnego:

a) literatura piękna dla dorosłych	-	192 wol. (2,39 %),
b) literatura piękna dla dzieci	-	5 032 wol. (62,61 %),
c) literatura popularnonaukowa	-	2 786 wol. (34,66 %),
d) czasopisma oprawne	-	27 wol. (0,34%).

W czytelniach i kąciakach czytelniczych odnotowano 6 758 odwiedzin. W porównaniu do 2023 roku nastąpił wzrost o 2 749 odwiedzin.

W okresie sprawozdawczym w Czytelni Główniej, w celu ułatwienia czytelnikom korzystania ze zgromadzonej literatury popularnonaukowej oraz zwiększenia stopnia jej wykorzystania, wdrożono nową usługę - wypożyczanie na zewnątrz księgozbioru Czytelni z dwutygodniowym terminem zwrotu. W ciągu roku z zasobów Czytelni na zewnątrz wypożyczono 569 książek.

W Bibliotece Główniej oraz filiach na zewnątrz wypożyczano również prasę. Odnotowano ogółem 2 595 wypożyczeń prasy nieoprawnej, tj. o 700 wypożyczeń więcej.

V. Działalność informacyjno- bibliograficzna

W okresie sprawozdawczym pracownicy udzielili 8 065 informacji, w tym:

a) biblioteczne	-	5 930	-	73,53 %
b) bibliograficzne	-	210	-	2,60 %
c) rzeczowe	-	1 925	-	23,87 %

Źródłem udzielonych informacji był głównie księgozbiór prezencyjny, prasa archiwalna i bieżąca, elektroniczne bazy danych oraz Internet. W 2023 roku księgozbiór prezencyjny wzbogacony został o 179 nowości wydawniczych.

Na bieżąco sporządzane były opisy do Bibliografii Tarnobrzega. W 2023 roku bazę Bibliografia uzupełniono o 1 659 rekordów. W ciągu roku usunięto z bazy 744 nieaktualne opisy.

Ponadto zmodyfikowano 3 460 istniejących już opisów, w tym utworzono bądź zmieniono hasła przedmiotowe oraz przypisano miniatury do opisów czasopism.

Na koniec 2023 roku baza Bibliografia Tarnobrzega zawierała 114 767 rekordów bibliograficznych.

Sukcesywnie opracowywano dokumenty życia społecznego. W okresie sprawozdawczym kontynuowano prace nad importem opisów po przeprowadzonej konwersji ze starej bazy MAKBN do nowej w MAK+. W 2023 roku do bazy dżs-ów w programie MAK+ zaimportowano i zmodyfikowano 307 opisów oraz opracowano 84 nowe dokumenty. Na dzień 31.12.2023 zbiór dokumentów życia społecznego liczył 7 377 jednostek.

VI. Komputeryzacja

W 2023 roku w zakresie komputerowego opracowania zbiorów prowadzone były m.in. prace:

- 1) do centralnej bazy zbiorów MAK+ wprowadzono 4 975 rekordów bibliograficznych dla 9 266 egzemplarzy zbiorów, w tym nabytych książek i audiobooków oraz innych zbiorów: płyt, książek dźwiękowych w formacie Czytak, dokumentów życia społecznego,
- 2) prowadzono katalogi i e-księgi inwentarzowe zbiorów,
- 3) uzupełniano opisy bibliograficzne książek o słowa kluczowe, streszczenia i serie,
- 4) do opisów dołączano zeskanowane okładki i spisy treści książek popularno-naukowych,
- 5) wprowadzono nowe słowa kluczowe, np. „AR” (rozszerzona rzeczywistość), „filtry” (dla książek z dodanymi okularami tzw. filtrami), „na podstawie gry”,
- 6) usuwano zdublowane opisy bibliograficzne, wymieniano tymczasowe opisy na opisy Biblioteki Narodowej,
- 7) zakładano konta nowo zapisanym czytelnikom, aktualizowano ich dane.

Nad sprawnością sprzętu komputerowego czuwał informatyk. Prowadził naprawy i konserwacje, wykonywał kopie bezpieczeństwa, czuwał nad aktualnością programów, kontrolował zgodnie z planem kontroli programy zainstalowane na komputerach. Dokonywał

też przeglądów urządzeń peryferyjnych, zmieniał tonery, uzupełniał tusze, aktualizował stronę www, Facebooka Biblioteki, zamieszczał materiały w Tarnobrzесkiej Bibliotece Cyfrowej. Nad sprawnością programu MAK+ czuwał administrator wojewódzki systemu bibliotecznego MAK+ będący przedstawicielem Instytutu Książki.

VII. Tarnobrzесka Biblioteka Cyfrowa

W okresie sprawozdawczym zdigitalizowano, opracowano i umieszczono na stronach Tarnobrzесkiej Biblioteki Cyfrowej 10 wielostronicowych pozycji wydawniczych:

- Wójcick-Łużycki, Adam. *Rok Pański 1593*. Muzeum Historyczne Miasta Tarnobrzega, 2003,
- Wójcick-Łużycki, Adam. *Górnice tradycje Krakowa*. Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2022,
- Wójcick-Łużycki, Adam. *Okiem Puzona*. Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2020,
- Wójcick-Łużycki, Adam. *Muzeum złotego złota* Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2022,
- Wójcick-Łużycki, *Bajka prawdziwa o siarce*. Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2017,
- Wójcick-Łużycki, *Moje spotkania z zamkami*. Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2017,
- Wójcick-Łużycki, Adam: *Od soli do siarki*, Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2021,
- Wójcick-Łużycki, Adam: *Zamek Dzickowski w Tarnobrzegu. Dzieje i konserwacja*, Tarnobrzeg, Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2013,
- Wójcick-Łużycki, *Tajemnice zamku Tarnowskich w Tarnobrzegu*. Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2016,
- Wójcick-Łużycki, *Piękniejsza niż księżyc jaśniejsza od gwiazd. Stulecie koronacji cudownego obrazu Matki Bożej Dzickowskiej 1904 - 2004*. Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, 2017.

W TBC umieszczono również:

- Merkuriusz Tarnobrzесki 2021 (12 plików),
- Tygodnik Nadwiślański 2022 (51 plików-52 numery).

Łącznie zeskanowano, opracowano i umieszczono w TBC 73 obiekty.

Na koniec okresu sprawozdawczego w TBC znajdowało się 5 340 publikacji.

W 2023 roku TBC zarejestrowała 4 114 użytkowników, 5 351 sesji, 33 462 odsłony.

W pracowni digitalizacji przez cały rok projektowano i drukowano materiały promujące działalność Biblioteki. Tworzono grafiki do spotkań autorskich, akcji czytelniczych, wystaw, lekcji bibliotecnych. Projektowano plakaty, zaproszenia, banery i plansze na stronę internetową i Facebooka, plansze wykorzystywane na wystawach oraz informacyjne, opracowano graficznie katalog wystawy „Miechocin – przez wieki do teraźniejszości”.

W 2023 roku zmodyfikowano wzór umowy licencyjnej. Uaktualniono dane oraz przy współpracy z Inspektorem Danych Osobowych uzupełniono umowę o klauzulę poufności.

VIII. Promocja czytelnictwa

Ważnym elementem w działalności Biblioteki jest praca na rzecz promocji czytelnictwa wśród mieszkańców Tarnobrzega. W okresie sprawozdawczym zrealizowano szereg wydarzeń literackich i edukacyjnych skierowanych do wszystkich grup wiekowych mieszkańców miasta i nie tylko. Realizowano zarówno formy tradycyjne, jak i nowe oparte na nowoczesnych metodach z wykorzystaniem monitora interaktywnego, tabletów i gier edukacyjnych. Prowadzono też zajęcia w ramach edukacji czytelniczej oraz kursy komputerowe. **Ogółem w 2023 roku zorganizowano 686 wydarzeń, w których udział wzięło 14 306 osób,** w tym:

- 52 lekcje biblioteczne i wycieczki, w których wzięło udział 936 osób,
- 335 wydarzeń literackich, z których skorzystało 7 810 osób,
- 295 wydarzeń edukacyjnych (kursy komputerowe, warsztaty, konkursy, zajęcia plastyczne i edukacyjne, szkolenie biblioterapeutyczne), w których wzięło udział 4 284 osoby,
- 4 wystawy czasowe w sali odczytowej, które obejrzało 1 276 osób.

Ponadto w Galerii Okno zorganizowano 25 ekspozycji. W agendach i filiach w ciągu roku prezentowano eksponowano również wystawki nowości, okolicznościowe i tematyczne - łącznie 509 wystawek.

W porównaniu do roku ubiegłego w zakresie promocji czytelnictwa zorganizowano o 100 wydarzeń więcej i odnotowano większą frekwencję o 1 669 osób.

Lekcje biblioteczne prowadzone przez Bibliotekę mają na celu edukację czytelniczą dzieci i młodzieży. Uczestnicy lekcji zorganizowanych w 2023 roku poznali zasady korzystania ze zbiorów Biblioteki, nabyli umiejętności korzystania z katalogów on-line i wyszukiwania informacji. Podczas zajęć szczególnie zwracano uwagę na zasoby Tarnobrzesckiej Biblioteki Cyfrowej oraz sposób korzystania z nich. W agendach i filiach realizowano również lekcje tematyczne, nawiązujące do tradycji i historii regionu. Zrealizowano między innymi lekcje: „Skarby biblioteki”, „Zasady korzystania ze zbiorów Czytelni Głównej”, „Szukaj książki” – strona – katalog – TBC”, „Biblioteka od kulis”, „Pierwsze kroki w bibliotece”, „Poznaj naszą bibliotekę”, „Historia książki”, „Moja pierwsza wizyta w bibliotece”, „O Bibliotece prawie wszystko”, „Literki znamy – książki czytamy”, „Witam Cię kartek szelestem”, „Biblioteka na Ciebie czeka”, „Walentynki z Lasowiakiem”, „Nie ma ulicy Zielonej”.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Bibliotekę zwiedziło 12 grup – łącznie 211 osób. Podstawowym celem tej formy jest pokazanie biblioteki jako instytucji kultury o szerokim spectrum działalności. Wśród grup zwiedzających byli również uczniowie szkół podstawowych z Żupawy i Sulisławic.

Spotkania autorskie należą do jednej z najpopularniejszych form promocji książki i czytelnictwa, realizowanych zarówno z Biblioteki Głównej, jak i filii. Gościliśmy pisarzy o ogólnopolskiej renomie, jak i pisarzy regionalnych. W okresie sprawozdawczym zorganizowano 10 spotkań autorskich, w których uczestniczyło 349 osób, w tym:

- 16.02.2023 - spotkanie z Mariuszem Kaniosem, tarnobrzeżaninem, autorem poczytnych kryminałów „Uczynkiem i zaniedbaniem”, „Karty zła”, „Dobry człowiek”, „Szepty moich lęków”, który po raz pierwszy stanął twarzą w twarz z czytelnikami swoich książek. Na spotkanie przybyło liczne grono sympatyków twórczości autora i gatunku,
- 09.03.2023 - spotkanie „O Paniach na Dzikowie” z Moniką Chwałek – Oczkowską, związaną z Tarnobrzegiem romanistką, pasjonatką historii rodu Tarnowskich. W trakcie spotkania autorka promowała swoją książkę „Zapomniana kronikarka czasów minionych”. Współorganizatorem spotkania było Towarzystwo Przyjaciół Tarnobrzega, wydawca promowanej książki,
- 09.03.2023 - spotkanie z Ewelina Miśkiewicz. „Nasza pierwsza piosenka” to kolejna powieść mieszkanki Tarnobrzega, którą autorka promowała w Miejskiej Bibliotece Publicznej,
- 17.03.2023 - spotkanie z Jolantą Tworek, która promowała drugą część „Przyrodyków, czyli wierszowanych spotkań z przyrodą”,
- 10.05.2023 - spotkanie z Adamem Wójcikiem, w trakcie którego autor promował swoją najnowszą publikację „Dzików mój Wawel”,
- 18.05.2023 - promocja 54. numeru Tarnobrzeskich Zeszytów Historycznych „Dęba – wieś hrabiów Tarnowskich” i spotkanie z autorem zamieszczonych w nim tekstów Krzysztofem Krzątkiem. Wydarzenie zorganizowano z inicjatywy Tarnobrzeskiego Towarzystwa Historycznego,
- 13.06.2023 - spotkanie z Sylwią Winnik - autorką książek m.in. „Dzieci z Pawiaka”, „Dziewczęta z Auschwitz”, „Człowiek z bursztynu. Spotkanie odbyło się w Filii nr 1, w ramach działań Dyskusyjnego Klubu Książki, dzięki dofinansowaniu ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- 24.07.2023 – spotkanie z Anna Sułkowską emerytowaną bibliotekarką, autorką promowanej na spotkaniu książki „Znajda”,
- 26.07.2023 – promocja 55. numeru Tarnobrzeskich Zeszytów Historycznych, spotkanie z autorami tekstów Anną Kasiarż i Tadeuszem Zychem,
- 06.10.2023 – spotkanie autorskie z Beatą Goździewską, tarnobrzeżanką, autorką książek fantasy „Serce Benu”, „Żniwiarz.Początek obłudy”.

Kolejną ciekawą formą promocji czytelnictwa są **dyskusje nad książką** prowadzone cyklicznie w Filii nr 1 i Filii nr 5. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 23 spotkania, w których udział wzięło 125 osób. Dyskusyjny Klub Książki, w którym uczestniczą dorośli, ma już swoją wieloletnią tradycję. W bieżącym roku rozmawiano między innymi o książkach „Soledad znaczy samotność” Serhija Żadana , „Internat”, „Siedmiu mężów Evelyn Hugo Taylor Jenkins Reid. Natomiast w bieżącym roku zarejestrowany został również Młodzieżowy Dyskusyjny Klub Książki. Pierwsze, czerwcowe spotkanie poświęcone zostało książce Dustina

Thao, „Z tej strony Sam”. Natomiast w Filii nr 5 prowadzone były rozmowy o literaturze w ramach kontynuowanego cyklu „Rozmowy o książce”.

Spotkania z książką mające na celu popularyzowanie tekstów literackich, rozbudzanie wyobraźni oraz wpajanie nawyku czytania, realizowane były we wszystkich agendach i filiach bibliotecznych. Najbardziej popularną formą realizowaną dla najmłodszych są spotkania głośnego czytania, w trakcie których dzieciom czytają bibliotekarze oraz zaproszeni goście. Łącznie zorganizowano 143 wydarzenia, w których udział wzięło 3 363 osoby. W Oddziale dla dzieci i młodzieży BG przeprowadzono m.in. cykl spotkań głośnego czytania dla najmłodszych poświęconych jednej z ich ulubionych bohaterek, Kici Koci, spotkania z okazji „Międzynarodowego Dnia Książki dla Dzieci. W Filii nr 1 kontynuowany był cykl spotkań „Czytanie na zaczarowanym dywanie”, w Filii nr 2 realizowany był cykl spotkań z udziałem seniorów z Tarnobrzieskiego Centrum Seniora „Ich znamy ich kochamy – bajkowi bohaterowie”. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również: w Filii nr 3 „Podróże po bajkowej literaturze”, w Filii nr 4 „Duże sprawy w małych głowach”, w Filii nr 5 „W ogrodzie poezji Doroty Kozioł”. W Filii nr 6 kontynuowano m.in. spotkania „Czytanie w altanie”, w Filii nr 7 „Kto się schował w bajeczce” oraz „Poszukali wiosny w bajkach” a w Filii nr 8 w ramach spotkań z dziećmi w zaprzyjaźnionych przedszkolach cykl „Bajkowe podróże...”, „Wiosna, wiosna ach to ty”.

Ponadto w okresie sprawozdawczym w Czytelni Głównej, rozpoczęto nowy cykl dla uczniów szkół ponadpodstawowych. „Spotkania w Czytelni” to wspierająca edukację młodzieży propozycja, której ideą jest popularyzowanie aktualnego tematycznie, bogatego i zróżnicowanego księgozbioru, dostępnego w Bibliotece. To też wskazanie młodym ludziom wartościowych źródeł poszerzania swojej wiedzy i rozwijania pasji. Gościem pierwszego ze spotkań była Diana Kowalczyk, Tarnobrzeżanka, autorka albumu „Kolorowe jedzenie”, łączącego w sobie kulinarne zdjęcia oraz przepisy. W spotkaniu udział wzięli uczniowie Zespołu Szkół nr 2 w Tarnobrzegu z klasy Technik Hotelarstwa i Architektura Ogródów. Kolejne poświęcone były zagadnieniom profilaktyki zdrowotnej oraz historii regionalnej.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano 159 innych form literackich, łączących promocję literatury z edukacją, najczęściej w oparciu o kalendarz świąt nietypowych, w których uczestniczyło 3 973 osoby. Zorganizowano między innymi spotkania z okazji Dnia Piegów, Dnia Dinozaura, Dnia Niedźwiedzia Polarnego, Dnia Żaby, Światowego Dnia Kota, Dnia Dobrych Uczynków, Światowego Dnia Smerfa, Dnia Niezapominajki, Dnia Ziemi, Dnia Oceanów oraz inne.

Konkursy to kolejna forma realizowana przez Bibliotekę w ramach popularyzacji czytelnictwa. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono cieszące się dużym zainteresowaniem konkursy plastyczne dla dzieci: „Zimowe czary – mary” oraz „Mój dzień z Kubusiem Puchatkiem”. Zorganizowano również uroczyste podsumowanie konkursu „Czytelnik Roku 2022” pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnobrzega. Uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu uświetniona została spotkaniem z autorką I i II części „Baśni o Tarnobrzegu” - dr hab. Iwoną Rusek oraz ilustratorką - Justyną Stoszek. Podczas spotkania uczniowie kl. VI Państwowej Katolickiej Szkoły Podstawowej w krótkim przedstawieniu uchyłili rąbka tajemnicy co do losów bohaterów nowo wydanej II części Baśni. Przez cały rok 2023 trwał również konkurs „Czytelnik Roku 2023”, którego podsumowanie

odbędzie się na początku 2024 roku.

Formy edukacyjne realizowane przez Bibliotekę skierowane są zarówno do młodego, jak i dorosłego czytelnika. Łącznie przeprowadzono 295 wydarzeń edukacyjnych, z których skorzystało 4 284 osoby. Wśród tak licznych zajęć na szczególną uwagę zasługują:

- 2 edycje przeprowadzonego w Czytelnii Głównej bezpłatnego szkolenia z podstaw obsługi komputera i Internetu dla osób 50+ ,
- spotkania dla młodzieży szkół średnich: „Żyli wśród nas — z tarnobrzesckiej »Szafy Pamięci« z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu, „Tarnobrzescy Żydzi - słowo o toleracji”, „O zdrowiu inaczej” ,
- wykład „Odbudowa Zamku Królewskiego w Warszawie”,
- „Nie ma ulicy Zielonej” – spotkania dla seniorów .

W ramach działań edukacyjnych Oddział dla dzieci i młodzieży BG do swojej oferty wprowadził grę karcianą „Świtez” inspirowaną debiutanckim zbiorem wierszy Adama Mickiewicza „Ballady i romanse”. Gra aktywująca rozwój czytelniczy młodych użytkowników spotkała się z bardzo dużym zainteresowaniem. Z okazji „Światowego Dnia Braille’a” w Filii nr 1 zorganizowano spotkanie poruszające problem osób niewidomych oraz zaprezentowano szachy, domino, puzzle, książeczki sensoryczne, którymi mogą się bawić dzieci z dysfunkcją wzroku. Odbyło się również spotkanie wzbogacone ciekawą prezentacją multimedialną „Bartnictwo – zajęcie Lasowiaków”, które poprowadziła Maria Pałkus.

W okresie sprawozdawczym bibliotekarze zostali zaproszeni do przeprowadzenia w Klubie Rodzica spotkania edukacyjnego „Jak rozwijać pasję dziecka”. Bibliotekarki – zebranych mamom i babciom – opowiadały o korzyściach płynących z czytania oraz obcowania z książką oraz zaprezentowały literaturę z różnych dziedzin wiedzy o dużych walorach edukacyjnych i wychowawczych.

Wystawy

Wzorem lat ubiegłych w Bibliotece prowadzona była działalność wystawiennicza.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano 4 wystawy czasowe, z których skorzystało 1 276 osób.

Prezentowane w Sali odczytowej wystawy czasowe:

- „Z miłości do tradycji – twórczość Jana Puka” wystawa prezentowana od 22 listopada 2022 r. do 31 stycznia b.r. przedstawiła twórczość Jana Puka, rzeźbiarza, poety, gawędziarza oraz laureata prestiżowej Nagrody im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”,
- „Miechocin - przez wieki do teraźniejszości” to ekspozycja ukazująca historię najstarszego osiedla naszego miasta. Przypomniła mieszkańców, nauczycieli, kapłanów, legionistów i artystów urodzonych w Miechocinie, bądź z nim przez lata związanych. Poprzez prezentowane archiwalne zdjęcia, oryginalne dokumenty, przedmioty oraz literaturę zwiedzający poznali dzieje „kolebki Tarnobrzega” od czasów prehistorycznych aż po lata 70. ubiegłego wieku. Czas ekspozycji: od 18.04.2023 do 30.05.2023,
- „Kubuś Puchatek i przyjaciele” – to prezentowana od 01.06.2023 roku wystawa ze zbiorów Muzeum Dobranocek w Rzeszowie, na której obejrzeć można między

innymi: plansze edukacyjne przygotowane w językach: polskim, angielskim i ukraińskim, oryginalne folie animacyjne przedstawiające bohaterów serialu, wydawnictwa, karty pocztowe, figurki, zabawki oraz wiele przedmiotów codziennego użytku budzących uśmiech zwłaszcza wśród najmłodszych wielbicieli Kubusia Puchatka,

- „Z dziejów tarnobrzesckiego kajakarstwa wyczynowego 1965 – 2023” – prezentowana w terminie od 19.09.2023 do 30.10.2023

W okresie sprawozdawczym zaprezentowano również 25 ekspozycji w Galerii Okno, były to m.in.:

- „Chwila z książką” - wystawa pokonkursowa,
- Malarstwo – Jadwiga Toś – Pelc,
- Wystawa prac Elżbiety Wiśniewskiej – Płodeń,
- „Jeszcze Polska nie umarła...” wystawa opracowana przez Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie,
- Malarstwo Krzysztofa Miśkiewicza,
- Prezentacja prac wykonanych przez uczestników akcji „W ferie nuda daleka gdy blisko Biblioteka”,
- „Zimowe czary – mary” - wystawa pokonkursowa,
- „Bizuteria i patchwork z recyklingu” – Janina Bąk,
- „Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 11 witają wiosnę”,
- Jolanta Tworek – ilustracje do cz.2 „Przyrodyków”,
- „Następcy Floriana ” rysunki Przemka Wosia,
- Fotografie Finalistów XXI Podkarpackich Konfrontacji Fotograficznych,
- „Patchwork na styropianie” – wystawa prac Zdzisławy Śmigały,
- „Dolina rzeki Kamiennej” malarstwo Marioli Gadowskiej – Kasprzyk,
- „Człowieczy los – malarstwo Doroty Pelc”,
- Prace plastyczne Oskara Zdańkowskiego,
- „Pastelowy świat – Beata Nieradka”,
- „Ku Niepodległej...”,
- „Dzieci świata w fotografii Bogdana Myśliwca”,
- „Najpiękniejsze choinki”- pokonkursowa wystawa prac – Przedszkole nr 7.

Realizacja zadania „Wiem – pamiętam – szanuję”

W okresie sprawozdawczym Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Michała Marcza w Tarnobrzegu realizowała zadanie „Wiem – pamiętam – szanuję” dofinansowane ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Symbole Narodowe RP”.

Podstawowym założeniem zadania było pogłębienie edukacji historycznej wśród dzieci i młodzieży, wzmocnienie świadomości rangi polskich symboli narodowych oraz zachowań dotyczących ich poszanowania. Zadanie składało się z sześciu głównych elementów:

- „Biało czerwona na wietrze roztańczona” – zajęcia edukacyjno – plastyczne dla dzieci

przeprowadzone w Bibliotece Głównej oraz wszystkich filiach bibliotecznych,

- „Trzy symbole wierszem i nutą opisane” – opracowanie śpiewniczka i nauka przedszkolaków zawartych w nim piosenek zaaranżowanych do współczesnych utworów poetyckich,
- „Symbole naszej historii” - warsztaty literacko - historyczne przeprowadzone w trzech grupach przez Zenona Fajgera z Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie,
- „Być wiernym... Wojciech Wiącek” – trzy spotkania z młodzieżą poprowadzone przez Dorotę Kozioł, wnuczkę senatora I kadencji (1926-1927) Wojciecha Wiącka,
- „Jeszcze Polska nie umarła” – planszowa wystawa edukacyjna, dwujęzyczna, przygotowana i udostępniona przez Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie,
- „Zaśpiewamy Bartoszowi ” – impreza literacko – muzyczna pod Pomnikiem Bartosza Głowackiego.

Łącznie w ramach zadania przeprowadzono 20 wydarzeń, w których udział wzięło 836 osób.

Realizacja zadania „Książko ratuj! Terapeutyczna moc literatury”

„Książko ratuj!.Terapeutyczna moc literatury” to zadanie, którego głównym celem było przeciwdziałanie patologiom i uzależnieniom społecznym wśród dzieci i młodzieży. Realizacja zadania była możliwa dzięki pozyskanemu dofinansowaniu ze środków Miasta przez Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, działającego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej. Od 4 września do 2 grudnia br. w Oddziale dla dzieci i młodzieży, Biblioteki Głównej i filiach osiedlowych organizowane były dla dzieci w wieku przedszkolnym spotkania głośnego czytania książek o walorach terapeutycznych, książek wyjątkowych, które uczą i bawią, ostrzegają i pomagają w problemach związanych ze złymi nawykami w życiu codziennym młodego człowieka. W ramach programu przeprowadzono warsztaty biblioterapeutyczne dla bibliotekarzy i młodzieży. Łącznie zorganizowano 50 spotkań, w których wzięło udział – 1 019 osób.

Ogólnopolskie i miejskie akcje czytelnicze

- Ogólnopolska kampania „Mała książka – wielki człowiek”

Miejska Biblioteka Publiczna im. Michała Marczaka w Tarnobrzegu w okresie sprawozdawczym kontynuowała udział w projekcie „Z książką na start” przeznaczonym dla dzieci w wieku 3-6 lat (urodzonych w latach 2013-2016), który realizowany był w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – Wielki człowiek” we współpracy z bibliotekami publicznymi. Celem akcji jest zachęcenie rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania dzieciom. Każde dziecko, które zostało zapisane do biblioteki otrzymało w prezencie książkę „Pierwsze czytanki dla...”, natomiast rodzice lub opiekunowie broszurkę „Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki”.

Ogółem w okresie sprawozdawczym wydano 154 wyprawki, w tym 124 nowym czytelnikom.

- Akcja „Zima w mieście 2023 - „W ferie nuda daleka – gdy blisko biblioteka”

W czasie ferii zimowych w Bibliotece Głównej oraz filiach bibliotecznych zorganizowano szereg zróżnicowanych zajęć, zarówno dla młodszych jak i nieco starszych. Przy pomocy przeróżnych materiałów i narzędzi powstały ciekawe prace plastyczne – płaskie, przestrzenne i 3D – kartki, bałwanki, zimowe ogrody i pejzaże, „eskimoski, które mają zimne noski”, ramki na zdjęcia, kotyliony czy papierowe śnieżynki. Motywem przewodnim zajęć literacko-plastycznych były teksty literackie – wiersze, opowiadania, bajki i baśnie. Dzieci poznały świat pingwinków, Stumilowego Lasu, tajemniczego zamku, Wesołego Ryjka i baśniową stronę zimy. Świetnym sposobem na nudę – a dodatkowo na poprawę koncentracji i naukę nowych rzeczy – okazały się gry planszowe, quizy, krzyżówki, zgaduj-zgadul, puzzle, kolorowanki, układanki czy zabawy z monitorem interaktywnym. Ciekawym urozmaiceniem zabaw były kodowanki oraz escape roomy, podczas których uczestnicy rozwikłali sprawę złodziei dzieł sztuki i skoku na bank, szukali ukrytych zwierząt a także podróżowali przez różne kraje. Dodatkową atrakcją były zajęcia muzyczne, polegające na wspólnym śpiewaniu kołęd, zabawa czytelnicza trwająca przez całe ferie w Oddziale dla dzieci i młodzieży Biblioteki Głównej pt. „Choinka pełna niespodzianek” oraz konkurs plastyczny „Zimowe czary-mary”. Ogółem odbyło się 66 wydarzeń z których skorzystało 818 osób.

- XX Ogólnopolski Tydzień Bibliotek, czyli - Moja, Twoja, Nasza – Biblioteka!

Hasło tegorocznej, XX już edycji, Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek „Moja, Twoja, Nasza – Biblioteka” miało na celu podkreślenie społecznego charakteru instytucji, otwartej na potrzeby społeczności zarówno jako grupy, jak i każdej indywidualnej osoby. Dlatego też, zróżnicowane formy przygotowane w tym roku skupiły się na pokazaniu biblioteki z nieco innej, niewidocznej na co dzień strony, ale także na zaprezentowaniu jej jako miejsca, które jest wspólnym „dobrem” przynależącym do wszystkich. Wyjątkową ofertą były escaperoomy, skierowane do uczniów szkół podstawowych i średnich, które umożliwiły uczestnikom „przejście” przez wszystkie działy Biblioteki i poznanie pracowników, którzy zazwyczaj bywają mniej widoczni dla Użytkowników, wszak biblioteka to nie tylko agendy udostępniające księgozbiór, ale także wiele działów, które czuwają nad prawidłowym jej funkcjonowaniem. Z kolei młodsze grupy, miały niecodzienną okazję by zwiedzić całą bibliotekę i zajrzeć w miejsca, gdzie wstęp mają jedynie pracownicy. Aby przybliżyć zasady funkcjonowania biblioteki i zapoznać dzieci z jej księgozbiorem zorganizowano szereg lekcji bibliotecznych, podczas których uczestnicy dowiedzieli się, co zrobić by zostać Użytkownikiem biblioteki i jak z niej korzystać. Część księgozbioru udało się poznać dzięki spotkaniom z książką, w ramach których odbywały się nie tylko głośne czytania, zajęcia literacko-plastyczne, literacko-edukacyjne, ale również spotkanie Miłośniczek Czytania Książek, na którym omawiano „Anię na Uniwersytecie” L.M. Montgomery, spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książkowego, którego tematem przewodnim była książka pt. „Siedmiu mężów Evelyn Hugo” T. J. Reid oraz „Rozmowy o książkach”, gdzie rozmawiano o „Moim skradzionym życiu” R. Villancher. Ogółem w ramach akcji przeprowadzono 45 wydarzeń w których udział wzięło 955 osób.

- XXII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom „Książka jest jak ogród”

Hasło tegorocznej akcji „Książka jest jak ogród” stało się swoistą metaforą książki-ogrodu, która ma zachęcić do łączenia głośnego czytania z aktywnościami na świeżym powietrzu ale także do poruszania tematów związanych z poznawaniem i ochroną przyrody.

Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnobrzegu oraz wszystkie Filie biblioteczne włączając się – po raz kolejny – w Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom i nawiązując do hasła zorganizowała w dniach od 1 do 7 czerwca 2023 roku szereg imprez, które odbywały się w bibliotekach, przedszkolach ale także ogrodach, ogródkach i altanach.

Tydzień Głośnego Czytania został zainaugurowany w sali odczytowej Biblioteki Głównej w otoczeniu wystawy z Muzeum Dobranocek w Rzeszowie pt. „Kubus Puchatek i przyjaciele”. Pani Barbara Zych przeczytała przedszkolakom oraz uczniom kilka opowieści o przygodach „Misia o bardzo małym rozumku” i jego wiernych przyjaciółach. Swoją wiedzę o bohaterach uczestnicy spotkania pogłębili w trakcie oglądania wystawy. Ogółem w ramach akcji przeprowadzono 21 wydarzeń, w których udział wzięło 610 osób.

- Akcja Lato – „Wakacje bajeczne bo biblioteczne”

Przez całe wakacje dzieci i młodzież mieszkająca w Tarnobrzegu, a także spędzająca wakacje w naszym mieście, uczestniczyła w ciekawych i urozmaiconych formach przygotowanych przez Bibliotekę Główną oraz wszystkie filie biblioteczne. W trakcie wakacyjnych miesięcy odbywały się rozmaite zajęcia dla dzieci, dzięki którym mogły one rozwijać swoje pasje i zainteresowania, jak również kompetencje plastyczne, muzyczne, literackie, sfery manualne i umysłowe. Na zajęciach plastycznych powstały piękne i niepowtarzalne prace, które zdobiły poszczególne biblioteki, oraz powakacyjną galerię w oknach Biblioteki Głównej.

Łącznie zorganizowano 195 wydarzeń, w których udział wzięło 2 391 osób.

- Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej

W sobotę, 9 września 2023 roku w Miejskiej Bibliotece Publicznej, tak jak w wielu innych bibliotekach publicznych w Polsce, rozbrzmiewały fragmenty najbardziej znanej powieści Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”. Ta pozytywistyczna powieść pełna pięknych opisów przyrody, wyrazistych bohaterów i odwołań do czasów powojennych stała się lekturą 12 odsłony Narodowego Czytania. W 26 przeczytanych fragmentach wybrzmiały najistotniejsze motywy, które stanowią oś powieści. Panorama polskiego społeczeństwa w nawiązaniu do czasów powstania i po powstaniu styczniowym. Miłość, obyczajowość, konflikty zarówno społeczne jak i pokoleniowe oraz wartość i radość, jaką można z pracy czerpać. Czytaniu towarzyszyło też przybliżenie postaci autorki, Elizy Orzeszkowej, a także tła powstawania dzieła.

- Noc Bibliotek

Tegoroczna, IX edycja Nocy Bibliotek przebiegała pod hasłem „Absurd nie czytać”. 6 października – zrealizowano szereg atrakcji, które pozwoliły spędzić ten wyjątkowy wieczór w sposób twórczy i kulturalny. W Oddziale dla dzieci i młodzieży Biblioteki Głównej

do dyspozycji dzieci była otwarta przestrzeń, w której odbywała się gra literacka inspirowana bajką „Czerwony Kapturek” pt. „Absurdalne książkowe zbieranie”.. W grze udział wzięli m.in. uczniowie kl. II a ze Szkoły Podstawowej nr 3 oraz harcerze z drużyny „Wrzosowisko” Hufiec ZHP Tarnobrzeg. Dodatkowo wszyscy odwiedzający w tym dniu Bibliotekę mogli się sprawdzić w „Absurdalnym teście wiedzy książkowej”, który przewidywał różnorodne zabawy językowe i literackie „z przymrużeniem oka”. W ramach akcji przeprowadzono również spotkanie autorskie z Beatą Goździewską – tarnobrzeżanką, autorką książek „Żniwiarz. Początek obłudy” i „Serce Benu”, która specjalizuje się w literaturze fantasy i science-fiction. oraz głośne czytanie pod figlarnym hasłem „Fraszki-Igraszki”. Przez godzinę z okien Biblioteki rozbrzmiewały wersy mniej lub bardziej frywolne, zwracając uwagę przechodniów. Czytano i recytowano wiersze o humorystycznym i optymistycznym zabarwieniu między innymi Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, J.K. Gałczyńskiego, L.J. Kerna. Przypomniano fraszki Józefa Czechowicza oraz znanych i nieznanych XIX wiecznych poetów. Nie zabrakło też i limeryków Wisławy Szymborskiej. Do wspólnej literackiej zabawy włączyli się przedstawiciele Tarnobrzieskiego Centrum Seniora. Wszyscy odwiedzający Bibliotekę oraz przechodzący obok mogli – na specjalnie przygotowanym banerze umieszczonym na podcieniach – dołożyć swoją propozycję do tworzonej całkowicie subiektywnej listy książek, których „Absurd nie przeczytać”. Łącznie w akcji wzięło udział 114 osób.

- Świąteczne Targi Książki w Tarnobrzegu 08 – 09. 12.2023

Wśród kilkudziesięciu wydawnictw, strefy pisarza również Miejska Biblioteka Publiczna miała swoje miejsce, dzięki czemu mogła zaprezentować szeroką ofertę swoich działań na rzecz książki i czytelnictwa. Wskazać drogę dostępu do literatury jak również zaprezentować się, jako organizatorzy zajęć czytelniczych dla dzieci i młodzieży. Przez dwa dni przy naszym stoisku można było wykazać się znajomością literatury w konkursie pytanie za lizaka i literackim escape roomie lub wykonać przestrzenną ozdobę choinkową inspirowane literaturą, napisać list do Mikołaja, by wziąć udział w Mikołajowym Konkursie z nagrodami przygotowanym przez Organizatorów Targów. Była też możliwość zapisania się do Biblioteki. Na odwiedzających czekały zakładki i coś słodkiego. Natomiast dla nas bibliotekarzy była to doskonała okazja do nawiązania kontaktów z pisarzami i wydawnictwami. Łącznie z naszej propozycji skorzystało 386 osób.

Działania na rzecz seniorów oraz specjalnych grup czytelników

Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. M. Marczaka w Tarnobrzegu w 2023 roku realizowała ofertę skierowaną do specjalnych grup czytelników. Filia nr 1 specjalizująca się w obsłudze osób niepełnosprawnych, w tym z dysfunkcją wzroku, powiększyła zasób książek dźwiękowych zapisanych w formacie Czytak, pozyskując nieodpłatnie od Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Larix w Warszawie 362 nowe tytuły. Na koniec 2023 roku zbiór książek w formacie „Czytak” liczył 3 522 tytuły, tj. 3 525 jednostek

inwentarzowych. Osoby z dysfunkcją wzroku mogły również korzystać z audiobooków, książek multimedialnych w formacie Daisy, filmów DVD z audiodeskrypcją, czasopism do odsłuchu na płytach CD, kolekcji książek z dużą czcionką, „książki mówionej” na kasetach magnetofonowych oraz książek napisanych w języku brajla.

W okresie sprawozdawczym odnotowano 8 472 wypożyczenia audiobooków na płytach CD. Odwiedzającym Filię osobom niewidomym i słabowidzącym na karty Czytaków przegrano 696 książek dźwiękowych. Odnotowano również wypożyczenia „książek mówionych” na kasetach magnetofonowych.

Użytkownicy z dysfunkcją wzroku w 2023 roku korzystali w Filii nr 1 ze sprzętu specjalistycznego, głównie z urządzeń do odtwarzania książek dźwiękowych w formacie Czytak. Filia nr 1 w okresie sprawozdawczym dysponowała 14 urządzeniami Czytak, przeznaczonymi do wypożyczania osobom niewidomym i słabowidzącym. W grudniu 2023 roku otrzymała od Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Larix w Warszawie na zasadzie użyczenia dodatkowe urządzenie Czytak, przeznaczone do wypożyczania osobom z dysfunkcją wzroku. Tak więc na dzień 31.12.2023 roku łączna liczba urządzeń Czytak w Filii nr 1 wynosiła 15 sztuk.

W 2023 roku specjalne grupy użytkowników, w tym seniorzy oraz osoby niepełnosprawne miały możliwość uczestniczenia w zorganizowanych przez Bibliotekę różnych wydarzeniach promujących czytelnictwo i wiedzę o regionie.

W ramach współpracy z Tarnobrzeskim Centrum Seniora przeprowadzono w jego siedzibie dwa spotkania o tematyce regionalnej. Z okazji przypadającego Międzynarodowego Dnia Pisarza zaprezentowano seniorom regionalnych twórców literatury. Natomiast drugie spotkanie poświęcone było wspomnieniom o dawnym Tarnobrzegu wzbogacone multimedialnym pokazem archiwalnych zdjęć naszego miasta.

Seniorzy zostali zaproszeni do udziału w międzypokoleniowym spotkaniu głośnego czytania, zorganizowanym w Filii nr 2, gdzie swoje ulubione bajki z dzieciństwa czytali przedszkolakom. Współpraca z Kołem Polskiego Związku Niewidomych w Tarnobrzegu zaowocowała zorganizowaniem w Filii nr 1 spotkań: „Dzień z życia niewidomego” oraz „Powitaj dzień wierszem i piosenką”, które poprowadziła pani Teresa Biało, obecna prezes Koła PZN. W spotkaniu oprócz osób z dysfunkcją wzroku wzięli udział uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Parafii MBNP w Tarnobrzegu oraz Dziennego Domu Pobytu.

Ponadto uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz pensjonariusze Domu Pomocy Społecznej dla Osób Niepełnosprawnych Intelakualnie w Mokrzyszowie włączeni zostali do realizowanego przez Bibliotekę zadania „Wiem-pamiętam-szanuję” poprzez udział w zajęciach edukacyjnych „Biało czerwona na wietrze roztańczona” przeprowadzonych w Filii nr 1 oraz Filii nr 4 .

W okresie sprawozdawczym bibliotekarze zostali zaproszeni do projektu „Chodź poznaj mój świat” realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 7 na os. Mokrzyszów. Jego celem było uwrażliwienie uczniów pełnosprawnych na różnego rodzaju niepełnosprawności. Rolą bibliotekarzy było pokazanie jak wiele ciekawych, poruszających problem niepełnosprawności książek dostępnych jest w bibliotece oraz zachęcenie uczniów do sięgnięcia po nie.

IX. Obsługa administracyjno-biurowa. Sprawy pracownicze

W okresie sprawozdawczym czuwano nad całością spraw związanych z eksploatacją budynków, realizacją i terminowością umów zawartych w obszarze administracyjno-gospodarczym, utrzymaniem w czystości i porządku obiektów oraz przyległych terenów zielonych, zaopatrzeniem, obsługą sekretariatu, prowadzeniem spraw kadrowych, socjalnych pracowników, bezpieczeństwem i higieną pracy.

Realizowano obowiązki sprawozdawcze, m.in. do GUS i WiMBP w Rzeszowie w zakresie działalności MBP m.in. dotyczące zatrudnienia, stanu czytelnictwa, bazy i wyposażenia, do Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie o rodzaju i ilości odpadów wytworzonych przez MBP w 2022 roku, do Urzędu Regulacji Energetyki – Raport dotyczący wykonania obowiązku 10% redukcji zużycia energii elektrycznej w grudniu 2022 r. Do Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta wysyłano comiesięczne raporty z realizacji zadań wynikających z wprowadzenia stopni alarmowych BRAVO i CHARLIE CRP, do Wydziału Promocji comiesięczne raporty o zorganizowanych wydarzeniach.

Zakładano i prowadzono teczki rzeczowe spraw oraz rejestry m.in. faktur, delegacji, umów, upoważnień, przesyłek wychodzących i przychodzących, materiałów wydanych. Wysyłano, przyjmowano i rejestrowano bieżącą korespondencję tradycyjną i e-mailową, przekazywano korespondencję do właściwych komórek organizacyjnych zgodnie z dekreacją Dyrektora.

Po wejściu w życie od 26.04.2023 roku zmian do Kodeksu pracy rozdano uprawnionym pracownikom do wypełnienia nowe oświadczenia dotyczące rodzicielstwa, opracowano wzory wniosków o udzielenie zwolnienia od pracy z powodu siły wyższej, urlopu opiekuńczego.

W 2023 roku przygotowano i wprowadzono w życie 18 zarządzeń wewnętrznych Dyrektora MBP, dotyczących między innymi korekt planu finansowego, zmian godzin pracy, wprowadzenia nowej dokumentacji Oceny Ryzyka Zawodowego w MBP, przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych, inwentaryzacji kasy MBP, wprowadzenia aneksu do regulaminu udostępniania zbiorów, wprowadzenia aneksu do regulaminu wynagradzania pracowników, powołania komisji do przeprowadzenia skontrum zbiorów.

Przygotowano, rozesłano a następnie rozstrzygnięto 2 zapytania ofertowe na:

- a) wykonanie prac remontowych w MBP w Tarnobrzegu,
- b) dostawę prasy w formie prenumeraty na rok 2024 .

W trakcie roku, przygotowywano dokumenty do zawartych umów i aneksów do umów, m.in.:

- a) umów użyczenia lub najmu pomieszczeń:
 - na potrzeby Filii nr 8 na os. Przywiśle - z Przedszkolem nr 1 w Tarnobrzegu na okres od 01.10.23 do 30.09.24,
 - lokalu użytkowego w piwnicach budynku przy ul. Sienkiewicza 67 na pomieszczenie magazynowe - z Tarnobrzeskim Towarzystwem Budownictwa Społecznego na okres od 01.10.23 do 30.09.25,
 - na prowadzenie statutowej działalności Filii nr 2 os. Siarkowiec – z Centrum Kształcenia Zawodowego na okres od 01.01.24 do 31.12.24.

- b) umowy użyczenia urządzenia Czytak w ramach projektu Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób z dysfunkcją wzroku – Edycja 2023 - ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” w Warszawie.
- c) umowy licencyjnej, tzw. Parasol licencyjny z MPLC (Motion Picture Licensing Company Polska Sp. z o.o. w Warszawie) uprawniającą do wyświetlania w Filii nr 1 filmów objętych licencją.
- d) umów o udzielenie dotacji celowych Miasta na realizację zadań:
 - Zakup literatury profilaktycznej,
 - Zima w Mieście,
 - Lato w Mieście.
- e) umowy z Biblioteką Narodową o dofinansowania ze środków MKiDN w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 zakupu nowości wydawniczych,
- f) umowy na sprzedaż i dostawę prasy w formie prenumeraty na rok 2024 – Garmond Press S.A.,
- g) umowy o dofinansowanie zadania „Wiem-pamiętam-szanuję” w ramach Programu „Symbole Narodowe RP” ze środków Biura „Niepodległa”,
- h) umowy generalnej PEKAO.

Poprzez platformę Witkac.pl złożono:

- a) ofertę na zadanie „Wiem pamiętam, szanuję” w konkursie organizowanym w ramach programu Biura „Niepodległa” - „Symbole Narodowe RP”,
- b) dwa wnioski o udzielenie dofinansowania zakupu księgozbioru w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Po zrealizowaniu zadań złożono stosowne raporty.

Do Instytutu Książki przez Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta złożono wniosek o dofinansowanie ze środków ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego zadania pn. „Książka przekracza granice”.

W okresie sprawozdawczym do Prezydenta Miasta zwrócono się z wnioskiem o ujęcie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Strategii Rozwoju Miasta Tarnobrzega na lata 2022-2030 oraz o włączenie Biblioteki w system jej rozpoznawalności na terenie gminy poprzez rozmieszczenie w przestrzeni miejskiej tabliczek kierujących do Biblioteki Głównej. Wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Tabliczki umieszczono w przestrzeni Miasta, rozpoczęto również procedurę wprowadzenia, zaproponowanej przez Bibliotekę, zmiany w Strategii.

W związku z przebudową sieci ciepłej przez ECO Tarnobrzeg Sp. z o.o i montażem indywidualnego węzła ciepłego w budynku Biblioteki, przygotowano pomieszczenie gospodarcze przeznaczone do tego celu oraz udostępniono teren przed budynkiem, na którym przeprowadzone zostały prace.

Zgodnie z wymogami prawa budowlanego, zlecono i przeprowadzono następujące przeglądy:

- techniczny przewodów kominowych i wentylacyjnych w Bibliotece Głównej i filiach nr 1 i nr 4,
- okresowy 5 letni instalacji elektrycznej oraz pomiary rezystancji izolacji instalacji elektrycznej w Bibliotece Głównej, Filii nr1 i Filii nr 4,

- pomiary uziemienia odgromowego w Bibliotece Głównej,
- przegląd gaśnic w BG i filiach,
- instalacji gazowej w Filii nr 4,
- przegląd techniczny jednoroczny budynków Biblioteki Głównej i Filii nr 1,
- posezonalny przegląd wymienników ciepła w Bibliotece Głównej i Filii nr 1 oraz kotła c.o w Filii nr 4,
- klimatyzacji wraz z czyszczeniem i odgrzybianiem w Bibliotece Głównej,
- techniczny i czynności konserwacyjne przeciwpożarowego wyłącznika prądu w Bibliotece Głównej.

Na bieżąco prowadzono konserwację sprzętu komputerowego, urządzenia wielofunkcyjnego RICOH, windy, monitoringu oraz naprawy sprzętu bibliotecznego.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnobrzegu złożono wnioski:

- a) o organizację robót publicznych dla 1 osoby na stanowisku sprzątaczkii,
 - b) o organizację staży na stanowisku młodszego bibliotekarza,
- oraz dokumenty związane z zakończeniem 5 miesięcznych staży 2 osób.

Odbyły się dwie kontrole zewnętrzne:

- 1) Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego dotycząca prowadzenia dokumentacji i książki obiektu budynku Biblioteki Głównej,
- 2) Archiwum Państwowego w Kielcach w zakresie przestrzegania przepisów o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

W ciągu roku sprawozdawczego realizowano potrzeby w zakresie zaopatrzenia, w tym w środki czystości, druki książkowe, materiały biurowe, komputerowe oraz materiały zamówione w związku z realizacją zadań z zakresu promocji czytelnictwa.

W pomieszczeniach bibliotek we własnym zakresie przeprowadzono drobne naprawy i remonty. W Bibliotece Głównej w związku z wystąpieniem w styczniu dużego przecieku z dachu, początkowo doraźnie starano się uszczelnić miejsca przecieków w korycie dachowym odprowadzającym wodę, następnie zlecono firmie wykonanie remontu koryta. Sprawdzono również stan dachu pod blachą i sporządzono dokumentację zdjęciową. Również wewnątrz budynku przeprowadzono drobne prace remontowe częściowo niwelujące skutki przecieku z dachu, m.in. w niewielkim pomieszczeniu archiwum zakładowego, profilaktycznie odgrzybiono ściany specjalnym preparatem i je odmalowano, natomiast w pomieszczeniu sąsiadującym z czytelnią naprawiono uszkodzony fragment sufitu poprzez zamontowanie nowej płyty kartonowo-gipsowej. W II półroczu po uzyskaniu dodatkowych środków finansowych od Organizatora, zlecono prace remontowe pomieszczeń dotkniętych zalaniem i wymagających pilnego remontu.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Zgodnie z zatwierdzonym Planem rzeczowo-finansowym Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych realizowano różne formy świadczeń. W okresie sprawozdawczym Przedstawicielstwo Załogi na 6 posiedzeniach przyznało:

- a) 3 pożyczki mieszkaniowe,
- b) 4 zapomogi bezzwrotne,
- c) 39 dofinansowań do wczasów turystycznych,
- d) 6 dofinansowania do biletów na wydarzenia kulturalne,
- e) 13 paczek „mikołajkowych” dla dzieci pracowników.

Sprawy bhp

Na bieżąco realizowano zadania z zakresu spraw bhp i p.poż. Wydano skierowania na profilaktyczne badania lekarskie: wstępne - 1, kontrolne - 4, okresowe - 23.

Zgodnie z Regulaminem i tabelami zakupiono odzież ochronną, wypłacono ekwiwalent za pranie odzieży, dla 2 osób dofinansowano zakup okularów korekcyjnych. W okresie letnich upałów zaopatrywano pracowników w wodę mineralną.

Inspektor BHP sporządziła „Ocenę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. dr. Michała Marcza w Tarnobrzegu za rok 2022”. Przeprowadzała szkolenia wstępne i instruktaże stanowiskowe.

Szkolenia pracowników

Zgodnie z planem szkolenia i doksztalcania pracowników w 2023 roku pracownicy MBP wzięli udział w 50 szkoleniach, webinarach, seminariach, warsztatach, w tym w 11 stacjonarnych i 39 zdalnych, realizowanych przez firmy szkoleniowe na platformach on-line. Szkolenia pracowników działalności podstawowej obejmowały m.in. zagadnienia:

- Jak zaprojektować ulotkę z ofertą biblioteczną? Narzędzia i zasady projektowania graficznego w pigułce,
- Po co nam archiwa społeczne? Przypadek Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu,
- Architektura współczesnych bibliotek,
- Co nowego w książkach? Spotkanie z wydawcami ,
- DKKalog, czyli o wartościowych książkach (#1),
- Przygodowe, sensacyjne, obyczajowe - książki dla nastolatków 13+ ,
- Kreatywne formy promocji książki i czytelnictwa w bibliotekach ,
- Dwie Siostry w akcji! – spotkanie ONLINE z Dominiką Czerniak – Chojnacką,
- Tworzenie wystaw cyfrowych,
- Używanie mediów społecznościowych zgodnie z przepisami prawa,
- Nowe funkcje CANVY 2023 twórz WSZYSTKO, co sobie wymyślisz!,

- Z innej perspektywy – świat oczami osoby z zaburzeniami spektrum autyzmu,
- Świtez i nie tylko... czyli gra jako sposób na zainteresowanie młodzieży literaturą,
- Perspektywy rozwoju bibliografii regionalnych,
- Wielozmysłowe poznawanie baśni,
- Objaśnienie świata, czyli o literaturze non-fiction,
- „Biblioteka w świecie nowych technologii”,
- Sztuczna inteligencja i nowe technologie w promocji biblioteki i czytelnictwa,
- Dobra książka – podaj dalej – poradnik początkującego recenzenta,
- Metody wspierania dobrostanu psychicznego czytelników i pracowników biblioteki,
- „Czytać – Tak! Ale jak!” – warsztaty metodyczne,
- Obsługa systemu bibliotecznego MAK+.

Szkolenia dla pracowników działu administracyjno-gospodarczego i działu księgowości dotyczyły m.in. Pracowniczych Planów Kapitałowych, nowego kodeksu pracy i koniecznych zmian w aktach wewnętrzzakładowych – wzorów zapisów regulaminowych, wniosków i oświadczeń, EPUAP 2 w praktyce, E-doręczenia w instytucjach kultury.

Sprawy z zakresu ochrony danych osobowych

Inspektor Ochrony Danych na bieżąco monitorowała przestrzeganie przepisów o ochronie danych osobowych, w tym polityki ochrony danych MBP. Przeprowadziła szkolenia pracowników uczestniczących w operacjach przetwarzania danych oraz powiązane z tym audyty.

W okresie sprawozdawczym IOD przeprowadziła:

- a) szkolenie przypominające z zakresu ochrony danych osobowych dla wszystkich pracowników,
- b) instruktaże dla osób odbywającej staż oraz nowo zatrudnionych.

Przeprowadziła audyty zgodności z RODO:

- a) w zakresie ochrony systemów informatycznych w Bibliotece,
- b) dokumentacji ZFŚS za 2022 rok.

X. Obsługa finansowa Biblioteki.

W okresie sprawozdawczym, zgodnie z Polityką rachunkowości MBP, Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Statutem MBP prowadzono obsługę finansową Biblioteki. Przyjmowano i sporządzano stosowne dokumenty w formie papierowej i elektronicznej, które były podstawą do prowadzenia zapisów w ewidencji księgowej oraz sporządzania sprawozdań finansowych i statystycznych. Na bieżąco prowadzone były rozliczenia gotówkowe i bezgotówkowe realizowane z bankami oraz osobami prywatnymi. Zgodnie z terminami rozliczane były dotacje: podmiotowa i celowe, przekazywane na działalność MBP. Systematycznie przygotowywane były listy płac dla

pracowników oraz dodatkowe listy jubileuszy. Prowadzono karty wynagrodzeń dla pracowników. Dokonywano rozliczeń z Urzędem Skarbowym, ZUS sporządzając wymagane dokumenty – deklaracje, raporty i informacje do ZUS. Dla pracowników i zleceniobiorców oraz Urzędu Skarbowego sporządzono informacje o wynagrodzeniach i pobieranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 oraz roczne informacje RMUA.

Sporządzano dokumenty przyjęcia, przesunięcia oraz likwidacji środków trwałych i wyposażenia. Zakupione środki trwałe i wyposażenie rejestrowano w elektronicznych inwentarzach, oznakowane przekazywano wraz z dokumentami do miejsc użytkowania. Systematycznie prowadzona była likwidacja zużytego sprzętu i wyposażenia.

Wydrukowano księgi inwentarzowe środków trwałych i wyposażenia.

Na bieżąco wydawano pracownikom różnego typu zaświadczenia, odpowiadano na pisma przychodzące z zewnątrz i dotyczące spraw związanych z działalnością finansowo-księgową.

Realizacja planu finansowego

W pierwotnym planie finansowym biblioteki przychody i koszty zamknęły się kwotą 3 382 800,00 zł. W trakcie roku stosownymi zarządzeniami czterokrotnie korygowano budżet Biblioteki:

Pierwszą korektą zwiększono planowane łączne przychody o kwotę 33 600,00 zł. Na powyższą kwotę składają się środki 8 500,00 zł pozyskane w formie dotacji celowej z Biura „Niepodległa” na realizację zadania „Wiem-Pamiętam-Szanuję”, dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika w ramach robót publicznych z PUP w kwocie 20 100,00 zł, ponadto w oparciu o dotychczasowe wykonanie, zwiększono plan przychodów pozostałych o kwotę 5 000,00 zł.

Druga korekta zwiększyła plan przychodów z tytułu dotacji celowych o kwotę 7 100,00 zł w związku z otrzymaniem z MKiDN wyższej niż planowano dotacji na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych.

Kolejna korekta sporządzona została w związku ze zwiększeniem dotacji podmiotowej na podstawie Uchwały nr LXXXIII /844/2023 Rady Miasta Tarnobrzega o kwotę 50 000,00 zł.

Ostatnia korekta sporządzona została w związku z otrzymaniem, w ramach dodatkowego naboru, dotacji celowej z MKiDN na zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych w kwocie 16 205,00 zł.

Po zmianach dokonanych korektami budżetu, planowane przychody i koszty w 2023 roku zamknęły się kwotą 3 489 705,00 złotych.

Budżet roku 2023 pozwolił na realizację zaplanowanych działań w zakresie merytorycznym oraz gospodarczym. Terminowo regulowano zobowiązania z tytułu podatków, składek ZUS i PPK oraz należności wobec kontrahentów. Realizowano zakup zbiorów bibliotecznych oraz materiałów niezbędnych do sprawnego funkcjonowania Biblioteki Głównej i filii bibliotecznych. Zlecano wymagane przeglądy serwisowe, konieczne naprawy i bieżące konserwacje. Wykonano niezbędny remont pomieszczeń, które ucierpiały na skutek przecieku pokrycia dachowego.

Regularnie wypłacane były wynagrodzenia osobowe, nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne oraz inne świadczenia wynikające z przepisów kodeksu pracy i regulaminów wewnętrznych.

W okresie sprawozdawczym dokonywano również niezbędnych zakupów materiałów biurowych, środków czystości, części komputerowych, folii do oprawy książek, materiałów elektrycznych, materiałów i środków BHP i innych. Wymieniono wykładziny zniszczone w wyniku zalania. Zakupiono regały i meble biblioteczne oraz szereg drobnych elementów wyposażenia typu telefony, czajniki, wycieraczki itp.. Szczególną uwagę zwrócono na uatrakcyjnienie kątek zabaw dla najmłodszych czytelników – do Biblioteki Głównej oraz filii zakupiono pufy, dywaniki i wykładziny. Zakupiono dwie konsole do gier wraz z odpowiednim dla młodego użytkownika zestawem gier i zorganizowano dwa kąciki do gier w Oddziale dla Dzieci BG i Filii nr 1. Sukcesywnie wymieniano przestarzały i zużyty sprzęt komputerowy na niezbędny sprzęt nowej generacji z odpowiednim oprogramowaniem.

Otrzymana dotacja podmiotowa na 2023 rok w kwocie 3 342 000,00 zł została wydatkowana w całości na działalność statutową.

W roku 2023 MBP pozyskała dotacje celowe w łącznej kwocie 76 805,00 zł, pochodzące z:

1) Miasta Tarnobrzeg

- zakup literatury profilaktycznej – 11 000,00 zł
- akcje Lato i Zima w mieście – 4 000,00 zł

2) MKiDN

- zakup nowości wydawniczych I nabór – 37 100,00 zł
- zakup nowości wydawniczych II nabór – 16 205,00 zł

3) Biura „Niepodległa”

- Zadanie „Wiem – Pamiętam – Szanuję” – 8 500,00 zł

Zrealizowane z dotacji celowej programy zostały terminowo rozliczone.

Wraz z niniejszym sprawozdaniem z pracy MBP w Tarnobrzegu w załączeniu przedkładamy Sprawozdanie z wykonania Planu finansowego za 2023 rok.

Dyrektor
Monika Sadkowska
mgr Monika Sadkowska

**Sprawozdanie z wykonania planu finansowego
Miejskiej Biblioteki Publicznej
im. dr. Michała Marcza w Tarnobrzegu
za rok 2023**

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2023 po korekcie	Wykonanie rok 2023
1	2	3	4
I.	PRZYCHODY OGÓŁEM	3 489 705,00	3 491 105,71
	w tym:		
	1.Dotacja z budżetu Urzędu Miasta	3 342 000,00	3 342 000,00
	2.Dotacje celowe	76 805,00	76 805,00
	3.Dochody własne	50 800,00	52 206,35
	4.Refundacje kosztów zatrudnienia	20 100,00	20 094,36
II.	KOSZTY OGÓŁEM	3 489 705,00	3 494 288,37
	w tym:		
	1.Wynagrodzenia	2 540 840,00	2 488 125,24
	2.Koszty pochodne od wynagrodzeń	394 684,00	387 110,16
	3.Materiały i usługi	376 876,00	425 056,29
	w tym:		
	a) utrzymanie obiektów, media, prenumerata prasy	295 083,00	341 613,48
	b) ZFŚS	63 193,00	66 958,52
	c) podatki i opłaty	18 600,00	16 484,29
	4.Działalność promująca czytelnictwo	10 500,00	10 000,00
	5.Amortyzacja (wydatki majątkowe)	166 805,00	183 996,68
	a) zakup księgozbioru	163 305,00	168 829,69
	b) pozostałe	3 500,00	15 166,99
III.	WYNIK FINANSOWY	0,00	-3 182,66

Dane dodatkowe		01.01.2023	31.12.2023
a)	stan środków pieniężnych	202 828,32	211 883,51
b)	stan należności	0,00	0,00
c)	stan zobowiązań	14 919,30	31 495,83

Wyszczególnienie

1	2		5
I.	Przychody	3 489 705,00	3 491 105,71
	w tym:		
	1.Dotacja z budżetu Urzędu Miasta	3 342 000,00	3 342 000,00
	2.Dotacje celowe	76 805,00	76 805,00
	w tym:		
	a) dotacja UM	15 000,00	15 000,00
	b) dotacja MKiDN	53 305,00	53 305,00
	c) dotacja celowa	8 500,00	8 500,00
	3.Dochody własne	50 800,00	52 206,35
	w tym:		
	a) kary za przetrzymane zbiory biblioteczne	16 000,00	14 617,57
	b) sprzedaż cegiełek	3 800,00	2 992,00
	c) odpłatne usługi na rzecz ludności (wydruki komputerowe, skan, odbitki ksero materiałów bib., wypożyczenia międzybib.	3 000,00	2 843,30
	d) pozostałe przychody	28 000,00	31 753,48
	4. Refundacje kosztów zatrudnienia	20 100,00	20 094,36
II.	Koszty ogółem	3 489 705,00	3 494 288,37
	w tym:		
	1. Wynagrodzenia	2 540 840,00	2 488 125,24
	a) wynagrodzenia	2 150 615,00	2 150 050,33
	b) nagrody jubileuszowe	181 025,00	180 647,10
	c) odprawy emerytalne	172 600,00	130 180,20
	d) nagrody roczne	15 000,00	14 985,00
	e) honoraria, umowy cywilno-prawne	21 600,00	12 262,61
	2.Koszty pochodne od wynagrodzeń	394 684,00	387 110,16
	2.1 Składki ZUS	390 484,00	381 663,13
	2.2 Składka PPK	4 200,00	5 447,03
	3.Materiały, usługi, ZFŚS, Podatki i opłaty	376 876,00	425 056,29
	w tym:		
	3.1 Materiały i usługi	295 083,00	341 613,48
	a) prenumerata prasy	19 920,00	19 559,44
	b) materiały biurowe, środki czystości, nagrody konkursowe, wyposażenie, części zamienne	49 383,00	76 913,28
	c) zużycie energii	139 980,00	133 731,89
	d) usługi obce (czynsze, media, monitoring, naprawy)	85 800,00	111 408,87
	3.2 Odpis na ZFŚS	63 193,00	66 958,52
	3.3 Podatki i opłaty	18 600,00	16 484,29
	a) podatek od nieruchomości	16 600,00	16 091,52
	b) PFRON i inne podatki	2 000,00	392,77
	4. Działalność promująca czytelnictwo	10 500,00	10 000,00
	a) honoraria, umowy cywilno-prawne	4 500,00	4 000,00
	b) materiały i usługi promocyjne	6 000,00	6 000,00
	c) usługi obce	0,00	0,00
	5. Amortyzacja (zakupy majątkowe)	166 805,00	183 996,68
	w tym :		
	a) zakup księgozbioru	163 305,00	168 829,69
	b) zakup sprzętu komputerowego	2 500,00	5 842,72
	c) pozostałe wydatki majątkowe	1 000,00	9 324,27

Tarnobrzeg, 26.02.2024 r.

Główny Księgowy

mgr Eulalia Kępczyńska

Dyrektor

mgr Monika Sadkowska

**Informacja dodatkowa
do sprawozdania z wykonania planu za rok 2023**

dane w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2023	Stan na 31.12.2023
1.	Stan środków pieniężnych	202.828,32	211.883,51
	w tym :		
a)	depozyty w banku	201.223,83	210.185,80
b)	gotówka w kasie	1.604,49	1.697,71
2.	Stan należności	0,00	0,00
	w tym:		
a)	należności z tyt. zaliczek	0,00	0,00
b)	należności z tytułu korekt faktur TSM	0,00	0,00
3.	Stan zobowiązań	18.743,91	31.495,83
	w tym:		
a)	zobowiązania wobec dostawców	16.656,10	29.098,76
b)	Zobowiązania z tytułu składek ZUS	1.078,65	0,00
c)	zobowiązania z tytułu PPK	1.009,16	2.397,07

Wszystkie zobowiązania są zobowiązaniami niewymagalnymi.

Tarnobrzeg, 26.02.2024

Główny Księgowy
mgr Eufalia Rebylarz

Dyrektor
mgr Monika Saakowska